

Kuopion kaupungin perusopetuksen laatukyselyt

Kuopion peruskouluissa toteutettiin keväällä 2025 kaikille oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle suunnatut laatukyselyt. Kyselyiden tarkoituksena on tuottaa systemaattista tietoa lasten ja nuorten koulunkäynnistä, oppimisesta ja hyvinvoinnista sekä työyhteisön nykytilasta ja henkilöstön työmotivaatiosta ja kehittämismyönteisyydestä. Saatua aineistoa hyödynnetään sekä yksikkö- että kaupunkitasoisessa toiminnan arvioinnissa ja kehittämistyössä.

Oppilaille suunnattu kysely on erilainen eri-ikäisille oppilaille. Alkuopetuksen oppilaille (vuosiluokat 1–2), alakoulun muille ikäluokille (vuosiluokat 3–6) sekä yläkoulun oppilaille (vuosiluokat 7–9) on omat kysymyksensä. Kysymyksissä on huomioitu oppilaiden ikä- ja kehitystaso. Oppilaskyselyt koostuvat seuraavista teema-alueista: luokka ja kaverit, koulunkäynti, oppiminen, oppimisen tuki ja hyvinvointi. Huoltajille suunnatussa kyselyssä tarkastellaan seuraavia kokonaisuuksia: luokka ja kaverit, koulunkäynti, hyvinvointi sekä kodin ja koulun yhteistyö.

Oppilas- ja huoltajakyselyissä vastaukset annetaan yhtenäisellä viisiportaisella asteikolla, jossa arvioidaan väittämien toteutumista.

- ★ ★ ★ ★ ★ – toteutuu erittäin hyvin (5)
- ★ ★ ★ ★ – toteutuu melko hyvin (4)
- ★ ★ ★ – toteutuu vaihtelevasti (3)
- ★ ★ – toteutuu melko huonosti (2)
- ★ – toteutuu erittäin huonosti (1)

Koulujen opetushenkilöstölle suunnatussa kyselyssä oli kaksi osiota. Ensimmäisessä pyydettiin arvioimaan koko koulun ja työyhteisön nykytilaa seuraavilla osa-alueilla:

1. Koulun päätöksentekorakenne
2. Koulun toimintakulttuurin yhteisöllinen kehittäminen
3. Kehittämislampiiri ja kokeilukulttuuri
4. Keskusteluilmpiiri
5. Yhteisöllisyys
6. Pedagogiikan kehittäminen
7. Pedagoginen vertaistuki
8. Tiimityö ja yhteisopettajuus
9. Osaamisen kehittäminen
10. Oppilaiden osallisuus
11. Oppilaiden hyvinvointi ja kouluun kiinnittyminen
12. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen
13. Oppimisen tuki
14. Kieli- ja kulttuuritietoisuus
15. Digitaalinen osaaminen

Tässä ensimmäisessä osiossa oli kuvattu jokaisen kysymyksen kohdalla neljä eri tasoa, joista vastaajan piti valita se kuvaus, joka parhaiten sopii heidän työyhteisöönsä. Vastausten vaihteluväli oli siten 1–4. Alla on esimerkkinä keskusteluilmpiiriä koskeva kysymys.

Keskusteluilmapiiri

- 1. Keskustelut työyhteisössä keskittyvät pääasiassa arkisten asioiden hoitoon. Epäkohdista vaietaan ja haastavien asioiden esiin ottaminen on harvinaista.*
- 2. Keskusteluilmapiiri on asiallinen. Haastavia asioita ja epäkohtia voi nostaa työyhteisössä esiin. Kaikki eivät kuitenkaan osallistu niistä käytävään yhteiseen keskusteluun. Epäkohdista keskustellaan pääasiassa pienissä epävirallisissa kuppikunnissa tuttujen kollegoiden kesken.*
- 3. Keskusteluilmapiiri on välitön. Haastavista asioista ja epäkohdista käydään säännöllisesti keskusteluja ja suurin osa henkilöstöstä osallistuu niihin. Toiset ovat näissä keskusteluissa enemmän äänessä, ja toiset eivät kerro aina rehellistä mielipidettään koko yhteisön läsnä ollessa. Joskus keskustelut jatkuvat pienemmissä kuppikunnissa.*
- 4. Keskusteluilmapiiri on avoin ja välittävä. Haastavista asioista ja epäkohdista keskustellaan niin, että jokaisen mielipide tulee kuulluksi. Tilanteet pystytään aina ratkomaan hyvässä yhteishengessä eikä koulun sisälle muodostu erillisiä kuppikuntia.*

Toisessa henkilöstökyselyn osiossa kartoitettiin vastaajan henkilökohtaisia ajatuksia seuraavilta osa-alueilta:

1. Työmotivaatio
2. Tarve pedagogiseen kehittymiseen
3. Sitoutuminen työyhteisöön
4. Yhteisten pedagogisten ja koulun kehittämistä koskevien keskusteluiden merkitys
5. Halu tehdä tiimityötä toisten aikuisten kanssa

Tässä osiossa vastaajat arvioivat kutakin osa-aluetta viisiportaisella tähtiasteikolla.

Itsearviointiin perustuvien kyselyiden tulkinnessa on huomioitava seuraavia näkökulmia. Oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön antamat vastaukset heijastavat heidän henkilökohtaisia kokemuksiaan, näkökulmiaan ja odotuksiaan, mikä voi vaikuttaa arvioiden yhdenmukaisuuteen. Erityisesti nuorempien oppilaiden vastauskykyyn voi liittyä vaihtelua esimerkiksi sen suhteen, kuinka hyvin kysymysten sisältö ymmärretään ja miten kokemuksia osataan suhteuttaa annettuun asteikkoon. Huoltajien arvioihin puolestaan voivat vaikuttaa omat kokemukset koulusta sekä perheen tilanne ja arjen kuormittavuus. Lisäksi vastauksiin on voinut vaikuttaa kyselyn aikana meneillään ollut kouluverkkoselvitys.

Tulosten vertailussa on lisäksi otettava huomioon kouluasteiden väliset erot vastaustyyliä. Tutkimusten ja aikaisempien kyselyjen perusteella yläkoulun oppilaat sekä heidän huoltajansa arvioivat koulunkäyntiin ja hyvinvointiin liittyviä asioita keskimäärin kriittisemmin kuin alakoulun vastaajat. Tämä ilmiö voi johtua muun muassa nuoruusvaiheen kehityksellisistä tekijöistä, lisääntyvistä koulutyön vaatimuksista sekä muuttuvista sosiaalisista suhteista. Tämän vuoksi eri kouluasteiden tulosten suora keskinäinen vertailu voi olla haasteellista, ja vertailussa tulee huomioida ikäryhmien väliset luontaiset erot arviointitavassa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vastausmäärät kouluittain ja eri vastaajaryhmittäin.

Koulu	OPPILASKYSELYT				HUOLTAJA- KYSELY	HENKILÖSTÖ- KYSELY
	1.–2. lk	3.–6. lk	7.–9. lk	Yhteensä		
Alava ja Paloaho	2	0	7	9	0	26
Aurinkorinne	111	278		389	203	42
Haapaniemi	74	205		279	171	35
Hatsala			480	480	155	50
Hiltulanlahti	118	235		353	177	27
Juankoski			91	91	36	8
Juantehdas	41	77		118	27	9
Jynkkä	71	196		267	171	30
Jynkänlahti			287	287	162	36
Kalevala	105	169		274	147	41
Karttulan Kissakuusenkoulu	46	66	58	170	74	24
Kettula	74	155		229	121	20
Kurkimäki	39	75		114	61	9
Käärmelahti	27	50		77	46	5
Länsi-Puijo	79	165		244	106	20
Maaninkajärvi	43	73	108	224	99	24
Martti Ahtisaari	126	269		395	188	45
Minna Canth			592	592	190	58
Muuruvesi	0	31		31	23	3
Neulamäki	45	125	137	307	115	31
Nilsjä	53	129	150	332	134	27
Pajulahti	21	43		64	36	6
Palonurmi	7	22		29	18	2
Pihkainmäki	23	78		101	78	10
Pirtti	223	433		656	257	54
Puijonsarvi	52	120	166	338	123	41
Pulkonkoski	7	19		26	8	3
Pyörö ja Pitkälahti	118	198	444	760	391	57
Rajala	89	245		334	149	39
Riistaveden yhtenäiskoulu	40	98	63	201	91	20
Snellman ja Niirala	105	179		284	127	26
Särkiniemi	52	34		86	42	5
Vehmasmäki	34	91		125	65	9
Vehmersalmi	26	52	34	112	93	12
Von Wright	53	135		188	78	11
Yhteensä	1904	4045	2617	8566	3962	839